

Varför utövar mannen våld mot djuren

Forskaren Carol Adams har sammanfattat vad hon menar att mannen vill uppnå genom att hota och skada familjens djur.

I en enskild relation är det inte säkert att mannen använder sig av samtliga strategier. Det kan även finnas andra sätt som han kan ta till för att utöva makt och kontroll över kvinnan med hjälp av djur.

1) Han vill demonstrera sin makt för henne.

Om hon inte kan hindra honom från vanvårda eller skada djuret visar han vad han kan göra utan att hon kan hindra honom. Det kan ge kvinnan känslor av skam och vanmakt att hon sätter sin egen säkerhet framför djurets. Samtidigt finns det exempel på att när kvinnor försöker förhindra våldet leder det i en del fall till att både hon och djuret utsätts för mer våld.

2) Han lär henne underordning.

Han vill visa henne att motstånd är meningslöst. Viktigt att komma ihåg är att allt våld mot djur inte behöver vara brutalt. Mannen kanske använder fysiskt hårda "uppfostringsmetoder", exempelvis väljer strypkoppel om det är en hund. Han kan ifrågasätta om djuret verkligen måste ha en viss mat eller tas till veterinären. Han kan svepa ner katten från bordet och lägga ansvaret för kattens "felaktiga" beteende på sin partner.

3) Det är ett led i hans kontroll.

Mannen vill vara den som kvinnan riktar sin uppmärksamhet och omtanke mot. När hon ger djuret "för mycket" omsorg kan han hota eller skada djuret för att lära henne att han bör komma i första hand. Om hon väljer att ge djuret mindre uppmärksamhet och omsorg kan det vara en omvänd kärlekshandling för att skydda djuret.

4) Det fungerar som strategi för isolering.

Mannen kan hota att döda djuret om kvinnan lämnar honom ensam med det. Hon kan då sluta umgås med andra och även skynda sig hem efter arbetet. Djuren blir en del i mannens isoleringsstrategi. Inte heller detta behöver göras brutalt. Mannen kan säga att han inte har tid att ta hand om kaninerna; att han inte förstår sig på katten; känner sig dum om han måste gå ut med en liten hund eller att han inte tycker att han har tillräcklig plit på den stora hunden för att rasta den. Resultatet är detsamma: Hon blir isolerad för att kunna möta djurets behov.

5) Det skapar känslor av terror och otrygghet.

I många fall behöver mannen inte alls skada djuret eller kvinnan. Det kan räcka med att antyda vad som kan hända eller på andra sätt uttrycka hot för att skapa känslor av otrygghet och skräck. Judith Herman, en av världens främsta traumaforskare, menar att det inte alls är nödvändigt att utöva våld – det kan räcka med att skapa en miljö av konstant skräck.

6) Det är en del av separationsvåldet.

Att döda och skada djur kan vara en del av separationsvåldet. För er som jobbar med mäns våld mot kvinnor är det ingen nyhet att mannens våld kan öka om kvinnan säger att hon ska lämna honom. Mannen kan som av en händelse råka skada katten, trampa lite lätt på fågeln, glömma att ge djuren mat och vatten. Det blir tydligt för kvinnan att om hon inte stannar kvar eller lämnar djuren med honom är risken stor att djuren kommer att fara illa och kanske också skadas.

7) Det ger honom en känsla av makt över liv och död.

Att skada eller döda djuret kan ge mannen känslan av att ha makt över liv och död. Med andra ord ger det mannen något att utsätta djuret för våld. Våldet ska alltså inte enbart förstås utifrån konsekvenserna det har för kvinnan.

8) Det får honom att framstå som okontrollerad.

Många misshandlande män menar att våldet sker när de tappar kontrollen för att de är rasande, trängda eller pressade. Andra bagatelliserar våldet och lägger ansvaret på kvinnan. Men när djuret plågas är det svårt att påstå att det handlar om att bli trängd eller att det är en bagatell. Kvinnan kan då uppfatta mannen som galen och det kan få henne att tro att han inte vet vad han gör. Det kan göra honom farligare i hennes ögon. Hon drar slutsatsen att mannen kan göra vad som helst och det är skrämmande. Samtidigt är det vad förövaren vill uppnå, för då osynliggörs hans makt och kontroll och han framstår snarare som oberäknelig. Dessa handlingar kan också förstås som en del i växlingen mellan värme och våld.

Källa: Adams, J. Carol, "Bringing Peace Home: A Feminist Philosophical Perspective on the Abuse of Women, Children and Pet Animals" i, R. Lockwood & F. R. Ascione (Eds.), *Cruelty to Animals and Interpersonal Violence Readings in Research and Application*, Indiana, Purdue University Press 1998.